

THE IMPORTANCE OF AN INNOVATIVE APPROACH IN TEACHING PARENTING LESSONS IN PRIMARY EDUCATION

Jorayeva Marguba Elmurod qizi

Student of Tashkent University of Applied Sciences

Bovanova Umida Abduvahobovna

Scientific supervisor: Tashkent University of Applied Sciences, teacher, acting associate professor

email: jorayevamarguba1@gmail.com

umidabovanova8@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15343001>

ARTICLE INFO

Received: 26th April 2025

Accepted: 29th April 2025

Online: 30th April 2025

KEYWORDS

Technology, innovative, concept, education, resources, organizational, methodological, psychological, pedagogical teams, innovative teaching.

ABSTRACT

This article examines the importance of innovative approaches in teaching elementary school. In the modern educational process, students should not only acquire knowledge, but also develop as individuals. Innovative approaches, such as interactive games, gamification, project-based learning, and the use of digital technologies, help to increase students' interest and ensure their active participation in lessons. Through innovative methods, it is possible to develop students' social skills, prepare for teamwork, and improve their ability to solve problems in educational lessons. Such approaches serve not only to consolidate knowledge, but also to promote self-awareness and personal development.

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TARBIYA DARSLARINI O'TISHDA INNOVATSIYON YONDASHUNVNING AHAMIYATI

Jo'rayeva Marg'uba Elmurod qizi

Toshkent amaliy fanlar universiteti talabasi

Bovanova Umida Abduvahobovna

Ilmiy rahbar: Toshkent amaliy fanlar universiteti o'qituvchisi v.b dotsent

electron pochta: jorayevamarguba1@gmail.com

umidabovanova8@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15343001>

ARTICLE INFO

Received: 26th April 2025

Accepted: 29th April 2025

Online: 30th April 2025

KEYWORDS

Texnologiya, innovatsion, konsepsiya, tarbiya, manbalar, tashkiliy, metodik, psixologik, pedagogik jamoalar, innovatsion o'qitish.

ABSTRACT

Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qiv faoliyatida, tarbiya darslarini o'qitishda innovatsion yondashuvlarning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Zamonaviy ta'lim jarayonida o'quvchilar faqat bilim olish bilan cheklanmay, balki shaxs sifatida rivojlanishlari ham zarur. Innovatsion yondashuvlar, interaktiv o'yinlar, giyomifikatsiya, loyiha asosida o'qitish va raqamli texnologiyalarni qo'llash, o'quvchilarning qiziqishini oshirish va darslarda faol ishtirok etishlarini ta'minlashga yordam beradi. Innovatsion metodlar orqali tarbiya darslarida o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish, jamoaviy ishga tayyorlash va

muammolarni hal qilish qobiliyatini oshirish mumkin. Bunday yondashuvlar nafaqat bilimlarni mustahkamlash, balki o'z-o'zini shaxsiy rivojlanishiga ham xizmat qiladi.

Kirish

Milliy ta'lim O'zbekistonning davlat mustaqilligini amalga oshirishga qodir yoshlarni tayyorlash va tarbiyalashga yordam beradi. Respublikamiz ta'lim standartlarining negizini "shaxsning millatiga bevosita bog'liq bo'lgan fazilatlarni singdirish" g'oyasi mustaqillikdan so'ng yanada muhim ahamiyat kasb etdi.

Hozirgi yangilanayotgan jamiyat taraqqiyoti jarayonida shaxs ijodkor sifatida baholanadi. Shuning uchun odamlarga jamiyatning mavhum tarkibiy qismlari sifatida emas, balki dunyoni o'zgartirish qobiliyatiga ega kuchli agentlar va erkin, ijodiy mavjudotlar sifatida qarash kerak. Binobarin, O'zbekiston Respublikasining kadrlar tayyorlash sohasidagi davlat siyosati insonning intellektual, ma'naviy-axloqiy tarbiyasi bilan chambarchas bog'liq bo'lgan uzluksiz ta'lim tizimi orqali inson shaxsini har tomonlama kamol toptirishdan iborat.

Shuning uchun ham O'zbekiston Respublikasining kadrlar tayyorlash sohasidagi davlat siyosati insonni intellektual va ma'naviy-axloqiy jihatdan tarbiyalash bilan uzviy bog'liq bo'lgan uzluksiz ta'lim tizimi orqali har tomonlama barkamol shaxs fuqaroni shakllantirishni nazarda tutadi:

- vatan tuyg'usini shakllantirish;
- ona tiliga muhabbat;
- milliy qadriyatlarga hurmat;
- ayolni – onani ulug'lash;
- oilaning tarbiya borasidagi o'rni va ahamiyati ko'rsatish;
- umuminsoniy qadriyatlar, millatlararo totuvlik, bag'rikenglik, dunyoviy ilmlarga intilish va ilg'or madaniyatni shakllantirish;
- dinning dunyoviylikka zid emasligini anglatish;
- huquqiy madaniyat – sog'lom dunyoqarashning muhim omili ekanligi to'g'risidagi ma'lumotlarni ko'paytirish.

Muhokama va natijalar

Biz bilamizki, bolalarni tarbiyalash o'ziga xos xususiyatlarga ega uzoq, murakkab va davom etadigan jarayondir. Talabalar ta'lim jarayonida asosiy o'rinni egallay olmaydilar, garchi zamonaviy ta'lim texnologiyalari ularning etakchilikni qo'llab-quvvatlasa ham. Xulq-atvori, dunyoqarashi to'liq shakllanmaganligi uchun u tarbiyachining yordamiga ehtiyoj sezadi. Demak, ta'lim texnologiyasining mantiqiy tuzilishi va tuzilishi boshqa ta'lim texnologiyalaridan farq qiladi.

Boshlang'ich ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarda ilmiy izlanishga qiziqishni uyg'otadi, ijodkorlik va bunyodkorlik qobiliyatini rivojlantiradi. Natijada egalangan bilim, ko'nikma va malakalar amaliy faoliyatda tatbiq etiladi, o'zlashtirish sifati oshadi. Buning uchun o'qituvchi mahoratli bo'lishi va mavzularning mazmuniga qarab darsni to'g'ri rejalashtirishi, mashg'ulot davomida barcha o'quvchilarni faol va ongli ishlashlariga erishmog'i lozim. O'qituvchi ta'lim islohotining bosh ijrochisidir.

Bunda har bir o'qituvchini qisqa vaqt ichida juda katta miqdordagi axborot to'plamini o'zlashtirish, qayta ishlash va amalda qo'lay olishga o'rgatish muhim ahamiyatga ega. Uni hal qilishda o'qituvchiga o'qitishning an'anaviy usullari bilan birga zamonaviy axborot texnologiyalari, jumladan kompyuterlardan foydalanish yordam beradi.

Innovatsiya - innovatsiya natijasi sifatida tushuniladi va innovatsion jarayon uchta asosiy bosqichning rivojlanishi sifatida qaraladi: g'oyani yaratish (ma'lum bir holatda, ilmiy kashfiyot), amaliy jihatlarida g'oyalarni rivojlantirish va yangiliklarni amaliyotga tatbiq etish. Ta'lim innovatsiyalar samaradorligining o'lchovi sifatida optimalik o'qituvchi va o'quvchilarning kafolatlangan natijaga erishishi uchun kuch-quvvat sarflashlarini taqozo etadi. Turli o'qituvchilar va o'quvchilar o'zlarining shaxsiy pedagogik hamda o'quv faoliyatlari jarayonida turlicha darajadagi samaradorlikka erishadilar.

Boshlang'ich sinflarda tarbiya darslarida ta'limiy innovatsion usullarning eng muhim belgisi sifatida natijalanganlik o'qituvchi faoliyatida ijobiy yutuqlarga erishilgandagina namoyon bo'ladi. O'lchovlardagi texnologiklik, kuzatuvchanlik, natijalarning qayd etilganligi o'qitishning yangi usullari, metodlarini baholash orqali namoyon bo'ladi. Mazkur o'lchovning ahamiyatli jihati shaxs, uning idroki va tushunchalarini shakllantirishning bir butunligida namoyon bo'ladi. Shu munosabat bilan innovatsion jarayonni ilmiy g'oyani amaliy foydalanish bosqichiga olib chiqish va shu bilan bog'liq ijtimoiy pedagogik muhitdagi o'zgarishlarni amalga oshirish jarayoni deb hisoblash mumkin.

Talim innovatsiyalarning mazmuni, uni qo'llash metodlarini bo'lajak o'qituvchilar tajribasiga singdirish muhim ahamiyatga ega. Ta'lim muassasasi hayotiga pedagogik innovatsiyalarni keng ko'lamda olib kirish uchun unda yangilik muhitini yaratish, muayyan axloqiy psixologik holatni shakllantirish, tashkiliy, metodik, psixologik xarakterdagi choratadbirlarni qo'llash talab etiladi. Shu maqsadda bo'lajak o'qituvchilarning kreativ funksiyalarini rivojlantirish, ularni pedagogik innovatsiyalar bilan izchil quro lantirib borish, innovatsion usullarni tahlil va tatbiq qilishga o'rgatish vazifasini qo'yish lozim. Natijalarga ta'limiy innovatsion jarayonlarning hayotiy davrlarini o'rgangan pedagogik innovatsiyalar sohasi mutaxassislarining ta'kidlashicha yangilikni rivojlantirish natijasida ijobiy erishgan holda, o'qituvchilar uni asossiz ravishda uni universa lashtirishga, uni pedagogik amaliyotning barcha sohalariga tatbiq etishga intilayotganliklarini ta'kidlaydilar. Ko'pincha muvaffaqiyatsizlik bilan tugaydi va umidsizlikka olib keladi, yangilikka soviydi. Boshqa bir tuzilmani (hozir aytilganiga juda yaqin) aniqlash mumkin.

Eng muhim mezon ta'lim mazmuni o'zining g'oyaviy yuksakligi va o'quvchilarda intellektual merosning yuksalishiga xizmat qilish darajasi bilan izohlanadi. Ushbu tamoyillar darslik va uslubiy qo'llanmalar, ajododlarimiz miliy-ma'naviy merosi hamda ularning tarbiyaviy ahamiyatini o'quvchi ongiga yetkaza oladigan ma'rifiy manbaalarni tanlashda ham amal qiladi.

Bu o'z navbatida boshlang'ich sinf o'quvchilarini faoligini oshirishda dasturilamaldir. Aynan shu tamoyillarga tayangan holda o'qitish darslarining mazmuniga mos ajdodlarimiz milliy-ma'naviy merosi tanlanadi. Dars jarayonini tashkil etishning ikkinchi tomoni o'qituvchi madaniyati va intellektual salohiyati bilan bog'liq bo'lib, u dasturda va darslikda berilgan ilmiy bilim tizimini nafaqat o'quvchiga yetkazish bilan chegaralanadi, balki u shu bilimlar tizimiga bo'lgan o'zining ishonchli dalillarini ham hayotiy tajriba asosida bayon etadi.

Bu yerda ta'lim va tarbiyaning birligini ta'minlovchi, ma'naviy ishonchni shakllantirish sharti bilim va munosabat qonuniyati namoyon bo'ladi. Ushbu qonuniyat asosida o'quvchida intellektual merosni o'rganishda o'qituvchi dars jarayonida qator muhim vazifalarni, bajaradi ya'ni:

- intellektual o'zbek xalqining milliy-ma'naviy merosi haqidagi ma'lumotlarni aniq, ishonarli tarzda o'quvchi ongiga yetkazish, o'z tajribasi asosida o'quvchining shaxsiy tasavvuri, fikri, munosabati orqali milliy-ma'naviy merosga nisbatan g'urur, e'tiqodni shakllantirishga ta'sir etish;
- o'quv materialini idrok etishni samarali tashkil qilish orqali o'quvchilarda voqea va hodisalarga yangicha munosabatni tarbiyalash zamirida ijodiy fikrlashni, ajdodlarimiz milliy-ma'naviy merosiga nisbatan mehr-muhabbatni o'stirish;
- dars jarayonida samimiy, sog'lom ma'naviy muhit yaratish;
- "o'qituvchi - o'quvchi", "o'quvchi - o'quvchi", "o'quvchi - ma'naviy manbaa" "o'quvchi - milliy-ma'naviy meros" o'rtasidagi o'zaro ijodiy, faol muloqotni vujudga keltirish.

Ushbu tizim orqali darslarni tashkil qilish bilan bir qatorda darsdan tashqari tadbirlarda ham ushbu strategiyani saqlab qolish o'quvchilar faolligining asosi bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa

Boshlang'ich sinflarni o'qitish jarayonida innovatsion texnologiyalarni ishlab chiqish umuman ta'limni rivojlantirishning muhim yo'nalishi hisoblanadi. U ta'lim olish uchun yanada samarali va qiziqarli sharoit yaratish imkonini beradi, bu esa o'z navbatida ta'lim sifatini oshirish va o'quvchi shaxsini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich ta'limni o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish ta'lim sifatini oshirish va ta'lim samaradorligini oshirish imkonini beradi. Masalan, interfaol doska, kompyuter dasturlari va o'yin texnologiyalaridan foydalanish o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samaraliroq qilish imkonini beradi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kreativ ijodkorlikni shakllantirishning muhim pedagogik sharti uni mustaqil bilim olish va ijodiy fikirlashga yo'naltirishdan iborat.

References:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF4947 sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 yil.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 6-iyuldagi "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida «Tarbiya» fanini bosqishma-bosqish amaliyotga joriy etish shora-tadbirlari to'g'risida"gi 422-son qarori. -8 b.
3. Ibragimova G.N. Interfaol o'qitish metodlari va texnologiyalari talabalarning kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirish. I Monografiya. - T.: «Fan va texnologiyalar», 2016. -77-b.
4. Mochalova N.M. Maktabning metodik ishini tashkil etishning innovatsion yondashuvlari: O'quv qo'llanma. - Ufa, 2002. - 86 bet Slastenin V.A., Podimova L.S. Pedagogika: innovatsion faoliyat. - M., 1997
5. Bavanova Umida Abdurahobovna "Tarbiya tizimiga pedagogik yondashuv" <https://bestpublication.org/plugins/generic/pdfjsViewer/pdf.js/web/viewer.html?file=https>

<https://www.in-academy.uz/3A%2F%2Fbestpublication.org%2Findex.php%2Fwos%2Farticle%2Fdownload%2F8851%2F9009%2F8281>

6. Хазраткулова Ш.Н. «Совершенствование методов воспитания на занятиях в начальных классах». Международной научно-практической конференции. АЭТЕРНА. УФА. 1 августа 2022 г.

7. Uralovich T. F. THE MECHANISM OF FORMING AESTHETIC SKILLS OF STUDENTS THROUGH TEACHING THE SCIENCE OF DRAWING //Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research. – 2024. – Т. 11. – №. 08. – С. 3638.

8. Khazratkulova Shaira Noraliyevna. Use of modern teaching methods in education of Students in primary schools. EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR) - Peer Reviewed Journal. Indiya. 2022 yil fevral. (123-126-b.)

9. Xazratqulova Sh.N. "Boshlang'ich ta'lim o'qituvchisining kasb madaniyati va mutaxassis modeli" NamDU ilmiy axborotnomasi – 2022-yil 10-son. www.journal.namdu.uz

10. Sh.N.Khazratkulova "Education directed to students in teaching the science of education in primary grades distinctive aspects". Web of Scientist: International Scientific Research Journal (WoS) April 2023.

11. Tarbiya: 1-sinf o'quvchilari uchun darslik. –Т.: G'afur G'ulom. 2020.

12. Tarbiya: 2-sinf o'quvchilari uchun darslik. –Т.: G'afur G'ulom. 2020.

13. Tarbiya: 3-sinf o'quvchilari uchun darslik. –Т.: Sano Standart. 2020.

14. Tarbiya: 4-sinf o'quvchilari uchun darslik. –Т.: O'zbekiston NMIU. 2020.